

# Lausunto sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelmasta 2025-2030

Kuntakehityslautakunta 06.11.2024 § 118  
650/12.00.00/2024

Mäntsälän kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden käyttämien kiinteistöjen kokonaistarkastelua on tehty vuosien 2023 ja 2024 aikana. Vuonna 2023 tilattiin Finnish Consulting Groupilta (FCG) strateginen tilaselvitys. FCG:n strategisen tilaselvityksen tehtävänanto oli tarkastella Mäntsälän kunnan päätöksentekoa varten sivistys- ja hyvinvointipalvelujen rakennuksia sekä niihin liittyviä toteuttamismahdollisuuksia seuraavista näkökulmista: rakennusten hyödyntämispotentiaali pedagogis-toiminnallisesta näkökulmasta, mahdollisten muutosratkaisujen toteuttaminen, arvioida tarkastelun kohteena olevien palvelujen sijoittumista nykyisiin kiinteistöihin ja uudisrakentamistarpeita sekä optimoida tilatarpeet kestävästi suhteutettuna arvioituun palvelutarpeeseen. Strategista tilaselvitystä tarkennettiin Mäntsälän kunnan omalla tilatarveselvityksellä. Jatkotyöskentelyä ohjasi kunnanhallituksen nimittämä ohjausryhmä.

Hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta kumpainenkin käsitelivät toimenpideohjelmaa 22.10.2024 kokouksissaan. Tekninen ja elinvoimalautakunta on käsitellyt asiaa 29.10.2024 kokouksessaan. Kuntakehityslautakunta antaa lausunnon omaan toimivaltaansa kuuluvilta osin.

## Toimenpideohjelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelmassa 2025–2030 on tunnistettu sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön tulevaisuuden tarpeita. Vapaa-aikapalveluiden kaksi keskeistä tilatarvetta liittyvät kirjastoon ja nuoriso- ja liikuntatiloihin. Toimenpideohjelmassa on pohdittu näiden tarpeiden ratkaisuvaihtoehtoja.

Opetuspalveluiden tilojen käytön ajankohtaisin asia on Myllymäen koulun tilatarpeen ratkaisu. Opetuspalveluilla ei ole sinällään tilatarpeen lisäyksiä vaan tulevaisuudessa haasteita nykyisen tilojen käyttöasteen heikkeneminen entisestään. 2020-luvun aikana oppilaiden määrä vähenee kaikissa kouluissa, joka tuottaa aluksi lisääntyvää väljyyttä alakouluihin ja myöhemmin yläkouluihin.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi oman toimintansa osalta toimenpideohjelman ehdotukset, jotka ohjaavat tilojen käytön jatkovalmistelua. Sivistyslautakunta hyväksyi myös omalta osaltaan toimenpideohjelman ehdotukset. Päätöksessään sivistyslautakunta korosti, että nyt ei tehdä lakkautuspäätöksiä vaan lapsimäärän kehittymistä seurataan ja tilannetta tarkastellaan tulevaisuudessa uudestaan, jos yksiköiden toiminta vaarantuu alhaisen lapsimäärän vuoksi.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelmasta 2025–2030 pyydettiin lausuntoja vaikuttamistoimielimiltä, koulujen vanhempainyhdistyksiltä ja työntekijöitä edustavilta ammattijärjestöiltä 14.10.2024 mennessä. Lausunnon antoivat vaikuttamistoimielimet, koulujen vanhempainyhdistykset, yksittäiset kuntalaiset, Ohkolan kyläyhdistys, työsuojeluvaltuutettu, Mäntsälän opetusalan paikallisyhdistys, Mäntsälän kunnan vapaa-aikapalvelut, Mäntsälän kirjasto ja Mäntsälän koulut. Lausuntoja saatiin yhteensä 20 kappaletta.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelma 2025–2030 linjaa tulevan valmistelun suuntaa vapaa-aikapalveluiden ja opetuspalveluiden tilojen osalta. Toimenpideohjelmalla ei käynnistetä tilahankkeita tai tehdä päätöksiä toimintayksiköiden lakkauttamisesta. Hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta esittävät päätöksillään kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle, kuinka palvelualueen tilojen valmistelua tulisi seuraavan valtuustokauden aikana lähteä viemään eteenpäin. Toimenpideohjelmalla pyritään turvamaan palvelut mahdollisimman laajasti ja samalla takaamaan valmistelun etenemistä valittuun suuntaan sekä hallita kestävästi kuntataloutta.

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija          | kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerus, kaavoituspäällikkö Maria Isotupa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Esittelijä            | Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Päätösehdotus         | Kuntakehityslautakunta antaa liitteenä olevan lausunnon sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelmasta vuosille 2025-2030.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Käsittely kokouksessa | <p>Kuntakehityslautakunta keskusteli asiasta ja päätti yksimielisesti lisätä lausuntoon (lisäykset kursiiivilla):</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Uusi rakentamislaki muuttaa erityisesti haja-asutusalueiden asuinrakentamista poistamalla emätilaperiaatteen, <i>jolla tuetaan voimassa olevaa kouluverkkoa.</i></li><li>- <i>Mäntsälän strategian parhaan arjen paikkakunnan toteuttamiseksi koulujen oppilaaksiotto-alueita pitää jatkossa tarkastella ja muuttaa joustavasti niin, että olemassa olevat kyläkoulut myös jatkossa voivat toimia lähikouluina alueen lapsille. Tärkeätä, että oppilaiden koulukuljetukset ja koulupäivien pituus eivät myöskään muodostu kohtuuttomaksi.</i></li></ul> |
| Päätös                | Kuntakehityslautakunta päätti yksimielisesti antaa liitteenä olevan lausunnon, johon tehty käsittelyn mukaiset lisäykset.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

Liite 1. Lausunto sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelmasta 2025-2030